

meg, hogy czélunkra nézve azok az adatok a legbecsesebbek, hol a megfigyelési helyen kívül a megfigyelés ére, hava és napja pontosan meg van nevezve; és hogy a kakukra vonatkozó adatokon kívül bármely más költöző madárra vonatkozókat is hálával veszünk.

dass unserm Zweck die nach Jahr, Monat, Tag und Station präcis bestimmten Zugsangaben entsprechen, und dass wir neben Zugsangaben über den Kukuk auch andere dankend annehmen.

KISEBB KÖZLÉSEK. — KLEINERE MITTEILUNGEN.

Énekeseink telelése.

Irta: MEDRECKZY ISTVÁN.

Az időjárás befolyása az énekesek életmódjára bizonyára egy évszakban sem mutatkozik oly szembeötlőn, mint télen. Az alacsony hőmérséklet, a szél sebesebb járása a lombtalan erdőn át, de különösen a nagyobb hőtömeg szorosabb összetartásra, a védett helyek felkeresésére, bátorságra, merev mozdulatlanságra és teljes hangtalanságra készíti a különben vidor, mozgékony és eszegező éneklőket. E körülmények teszik lehetővé a megfigyelést, melynek organuma ilyenkor inkább a szem, mint a fül.

Az általános vonásokon kívül van egyes fajoknál sajátos módja, így

az *Accentor modularis* egyesben nálunk tel s ilyenkor el-elhagyja a sűrű eszterjést s ki-kiszáll a tisztásra, hogy a közel levő magvakat felszedje. Rendesen utolsónak jön a pintyfelékhöz, hogy vékony s inkább rovarevésre, mint magtörésre alkalmas esőrével a feltört apró maghulladékot felszedegesse, s utolsónak is marad az asztalnál. Hangját ritkán hallani s csak a sűrű magányból hallatszik néha siró-hívó szava.

Bombicilla garrula csapatokban jelenik meg, bár nem minden télen, jelöl annak, hogy nem rendes vendége hazánkban. Látogatásakor a bogycsók fák, eszterjék és bokrok adnak neki táplálékot; így a fakín (*Loranthus europaeus*) és a fagyöngy (*Viscum album*), a madár-berkenye (*Sorbus aucuparia*), lőncz (*Lonicera symphoricarpos*), kánya- és labdafa (*Viburnum*), papsüveg

Die Überwinterung unserer Singvögel.

VON STEFAN MEDRECKZY.

Der Einfluss der Witterung auf die Lebensweise unserer Singvögel ist gewiss in keiner Jahreszeit so auffallend als im Winter. Die niedere Temperatur, der stärkere Zug der Winde durch den unbelaubten Wald, besonders aber grosse Schneemassen zwingen unsere, sonst muntere, bewegliche und schwätzende Sänger zu engerem Zusammenhalten, zum Aufsuchen geschützterer Plätze, zu steifer Unbeweglichkeit und zu völligem Stillschweigen. Diese Umstände ermöglichen ihre Beobachtung, deren Organ um diese Zeit mehr das Auge ist als das Ohr.

Nebst allgemeinen, haben einzelne Arten auch ihre eigenen Züge, so ist:

Accentor modularis bei uns einzeln überwintert, verlässt auch um diese Zeit nie und da das dicke Gestrüpp und kommt öfter heraus in die Lichtungen, um die nahen Körner aufzulesen. Gewöhnlich kommt sie zuletzt zu den Finken, um mit seinem dünnen, mehr zum Insectenfressen als zum Körneraufbrechen geeigneten Schnabel die aufgebrochenen kleinen Körnerreste anzulesen, und bleibt dann auch bis zuletzt am Tisch. Seine Stimme ist selten zu hören, und nur manchmal kann man aus seinem dichten, einsamen Heime sein klagendes Locken vernehmen.

Bombicilla garrula erscheint in Flügen, wohl nicht jeden Winter, ein Zeichen, dass er kein regelmässiger Gast unserer Heimat ist. Zur Zeit seines Besuches geben ihm die Beeren tragenden Bäume, Sträucher und Stauden Nahrung, so die Eichen- und die weisse Mistel (*Loranthus europaeus* und *Viscum album*), die Eberesche (*Sorbus aucuparia*), das Geissblatt (*Lonicera symphoricarpos*), das Pfaffenhütchen

(Evonymus), szücségben a csipkebogyó is. Szálkaskor vagy induláskor hívólag szól, különben mozdulatlanul gúnyaszt.

Coccothraustes vulgaris nagyobb hideg beálltáig csapatokban tanyáz a bikkfákon, melyeknek rügyeivel táplálkozik. Nagyobb hidegben az erdőaljakba húzódik, hol a csipkebokrokra vagy azok alatt a csipkét pattogatja felborzolt köntösekben s csak a mag feltörésével árulja el jelenlétét.

Az *Emberiza*-félék inkább a csűr, szemét- és trágyadombok körül és az útszéleken tartózkodnak a verebek társaságában, de itt is a gabonamüeket keresik fel s szemök oly gyakorlott, hogy a hol azelőtt soha sem voltak láthatók, ha kevés szalmát hintenek el, azonnal ott teremnek.

A *Fringilla coelebs*, *montifringilla* és *chloris* inkább az udvarok körül tartózkodnak és nem egyszer erős harcot vívnak az eledelért. Legharcziasabb közöttük a *Fr. montifringilla*.

A *Fringilla carduelis*, *canabina* és *linaria* csapatostól a mezők tarlóit és a dűlőket keresik fel, hogy a hóra kihullott növénymagvat felszedjék, avagy kifejtsék. A *Fr. carduelis* különösen a bogánes (Carduus)-féléket kedveli.

Lanius excubitor és *major* egereket, de apróbb madarakat is fogdos, mívégre a mezők mezsgyéjén út tanyát.

Loxia curvirostra nagy hidegben és eledel hiányában a diszkertek és udvarok Pinus és Thuja ültvényein tanyáz, hol csak a följejtett tobozok árulják el jelenlétét. Egész csendben és mozdulatlanul ül a sűrű tűlevelek közt s csak a mag pattogatásáról ismerhető fel.

Lusciola rubecula egyes példányai a csűrök, padmalyok és szérükben tengődnek és a fennmaradt vadszőlő (Ampelopsis hed.) bogyók húásával, apró mag- és egyéb hulladékmorzszával táplálkoznak.

Pyrrhula vulgaris a tél elején az erdőn bogyók- és rügyekből, később a kertekben a gyümölcsfák rügyeiből él. Tavasz felé különösen kedveli a korábban duzzadó kajszi-barack-, ese-

(Evonymus) und in der Not auch die Hagenbutte. Seine Lockstimme lässt er während des Aufbruches und Fliegen hören, sonst brütet er unbeweglich vor sich hin.

Coccothraustes vulgaris hält sich bis zum Eintritt stärkerer Fröste auf den Buchen auf, und nährt sich von deren Knospen. Bei grösserer Kälte zieht er sich in das Unterholz, wo er in den wilden Rosensträuchern, oder unter ihnen in struppigem Gefieder die Hagebutten aufknackt, und seine Anwesenheit nur durch das Knacken der Schalen verrathet.

Die *Emberiza*-Arten halten sich in Gesellschaft der Sperlinge an die Landstrassen, Scheunen, Kericht- und Düngerhaufen, suchen auch hier überall die Getreide-Arten auf, und ihr Auge ist derart geübt, dass man sie gleich dort zu sehen hat, wo man ein wenig Stroh austreut, während sie zuvor doch nie dort zu finden waren.

Fringilla coelebs, *montifringilla* und *chloris* halten sich in den Höfen auf, und gerathen der Nahrung wegen nicht selten in heftigen Streit, der zanksüchtigste unter ihnen ist *Fringilla montifringilla*.

Fringilla carduelis, *canabina* und *linaria* suchen in Flügen die Stoppelfelder und Ackerwege auf, um die auf den Schnee gefallenen Körner aufzulesen oder auszuhülsen. *Fringilla carduelis* geht mit Vorliebe an die Disteln (*Carduus*).

Lanius excubitor und *maior* lauern den Mäusen und kleineren Vögeln auf, und lagern sich zu diesem Zweck an die Furchen und Raine der Felder.

Loxia curvirostra hält sich bei grosser Kälte und Nahrungsmangel in den Pinus- und Thuja-plantagen der Höfe und Ziergärten auf, wo seine Anwesenheit nur durch die aufgehülsten Tannenzapfen bemerkbar wird. Ganz still und unbeweglich sitzt er in dem dichten Nadelholze, und ist nur durch das Aufknacken der Zapfen erkennbar.

Einige Exemplare von *Lusciola rubecula* fristen ihr Leben in Scheunen, Wölbungen und Tennen, und nähren sich von den noch gebliebenen Beeren der Zaunrebe (*Ampelopsis hed.*), von kleinen Körnern und anderen Abfällen.

Pyrrhula vulgaris lebt Anfang Winters in Wäldern von Beeren und Knospen, später von den Knospen der Obstbäume. Im Frühjahr liebt er besonders die Knospen der früher sprossen-

resznye- és meggyfa rügyeit, es ha későn tavaszodik, egész termést tehet tönkre.

Parus major, coerules, palustris, caudatus még télen is aránylag leghangosabb énekesünk, mert nagyobb részét Sitta europaea és Picusok társaságában kutatják az erdőket, szedegetvén a rovarok petéit és álezáit. A *P. major* az épületek táját is firkéski és a palustrissal a keményebb magvakat is feltöri, s a madarak hulláihól pedig mindig a velőt szedi ki először.

A *Turdus*-félék szintén a bogvyókat kedvelik; a *T. viscivorus* a fakín és a fagyöngyöt, melyeket részben megemészte, ragadósságuknál fogva a fákra ragasztja s ezáltal további tenyészésüket biztosítja. A *T. pilaris* főképen a boróka (*Juniperus*) bogvyóit szereti, ezeken kívül gyakran látni a folyók partjain és a mezőkön is seregestül legetni. *Turdus merula* a loncz (*Lonicera symphoricarpus*) puha bogvyóit kedveli leginkább. A Pyrrhula után ez a legkorábban kelő énekesünk s még alig virrad, már is a helyszínen terem, a hol mereven ülve, egymásután nyeli le a bár fagyott, de aránylag puha és húsos bogvyókat.

Kertjeinket és udvarainkat tehát ne csak azért fültessük be bogvyótermő cserjékkel és bokrokkal, hogy nyáron bennük gyönyörködjünk, hanem hogy termésükkel énekesainknek télire asztalt terítsünk.

A kis hattyú. *Cygnus bewicki* YARR. DR. LENDL ADOLF úr bejelentése szerint a múlt 1898. évi októb. 29-ikén Alibunárról egy *Cygnus minor* gunárt küldtek be preparatoriumába; dr. LENDL úr a jelentéssel egyidejűleg e madár mellesontját is beküldte intézetünk gyűjteményébe. Fogadja úgy a jelentésért, mint a mellesontért e helyen is köszönetünket. Ezt a fajt az auktorok egy nagy része tévesen nevezi Pallas után *minor*-nak, mert Pallas-nál (Zoogr. Rosso-As. 1811. II. pg. 214.) *Cygnus olor* β alatt mint fajváltozatnak van adva a leírása, a mely *minor* szóval kezdődik, de ez a *minor* nem a névhez tartozik.

Általánosan elfogadott auktora YARRELL, ki

den Aprikosen, Kirschen und Weichseln, und verspätet sich der Frühling, so kann er eine ganze Fehlung zu Grunde richten.

Parus maior, coerules, palustris, caudatus, die auch noch im Winter unsere verhältnismässig lautesten Sänger sind, durchsuchen in grösseren Gesellschaften mit *Sitta europaea* und *Picus*-Arten die Wälder, die Eier und Larven der Insecten auflesend. *Parus maior* durchsucht auch die Gegend der Gebäude und kann gleich *palustris* auch die härteren Körnerschalen aufknacken, auch nehmen sie aus den Cadavern gefallener Vögel zuerst das Gehirn heraus.

Die *Turdus*-Arten lieben auch vorzüglich die Beeren: *T. viscivorus* lebt von der Eichen- und weissen Mistel, welche sie nach teilweiser Verdauung ihrer Klebrigkeit wegen an die Bäume klebt, und so deren Fortpflanzung sichert. *T. pilaris* liebt vorzüglich die Beeren des Wachholders, ausserdem kann man sie oft in Scharen weidend an den Ufern der Flüsse und auf den Feldern antreffen. *Turdus merula* nährt sich mit Vorliebe von den weichen Beeren des Geissblattes (*Lonicera symphoricarpus*). Nach Pyrrhula ist sie unser frühest aufstehender Sänger, und kaum tagt es, so ist sie auch schon an Platze, wo sie steif sitzend, nacheinander die zwar gefrorenen, aber verhältnismässig weichen und fleischigen Beeren verschluckt.

Also sollen wir unsere Höfe und Gärten nicht nur darum mit beerentragenden Stauden und Strüchern bepflanzen, dass wir uns im Sommer an ihnen erfreuen können, sondern auch darum, dass wir im Winter unseren Sängern einen gedeckten Tisch geben können.

Der Zwergschwan. *Cygnus bewicki* YARR. Nach einer Mittheilung des Herrn. DR. ADOLF LENDL wurde am 29. Oktober des verflossenen Jahres (1898) ein in Alibunär erlegtes Männchen von *Cygnus minor* in sein Präparatorium gesandt; Herr Dr. LENDL sandte uns zugleich auch das Brustbein des Vogels für unsere Sammlung. Empfange er für seine Mittheilung und für Einsendung des Brustbeins auch an dieser Stelle unseren Dank. Diese Art wird von einem grossen Theile der Auctoren nach Pallas (Zoogr. Rosso-As. 1811. II. p. 214) *minor* genannt, weil diese Art bei Pallas unter dem Namen *Cygnus olor* β als eine Artenvarietät beschrieben ist; diese Beschreibung fängt mit *minor* an, und

Cygnus bewickii alatt írta le 1830-ban (Trans. Linn. Soc. XVI. 2. pg. 453).

Ez a faj az Európában előforduló testvéreinél jóval kisebb s ezenkívül, a hozzá legközelebb álló énekes hattyútól — *Cygnus musicus* Bechst. — főként abban különbözik, hogy esőre nem fele-, hanem három negyedrészen fekete, de a csőr töve sárga, azonban a kávaormói e részen is feketék.

Hazája főként Szibéria északi része, honnan telelni Japánba, Kinába, Mongolországba, Szibéria déli részeibe s a Kaszpi-tó vidékére szokott költözni. Lakik azonban Europa északibb részein is, honnan télire el-ellátogat Skandinavia, Nagy-Britannia és Irland partvidékeire, a Hebridi szigetekre; Németország némely északibb vidékein gyakori átvonuló. Közép-Európában ritka jelenség. Hazánkban ez a gunár, melyet Kajtár Jenő az Alibunár mocsarain ejtett el, az első példány ebből a fajból.

M. O. K.

Csonttollú madár Bükszádon. Albertini Géza, uradalmi üveggyári igazgató úrtól a jelen évi (1899) február 7-én vett jelentés szerint Bükszádon — Háromszekmegyében — a csonttollú madarak — *Ampelis garrula* — a folyó év január 9-ikén jelentek meg s ott voltak január hó 26-ikáig. A berekenyefa piros bogóival (*Sorbus aucuparia*) táplálkoztak. «Három évvel ezelőtt nagy északi szelekkel jöttek volt meg, míg ellenben az idén, a midőn hozzánk ismét beköszöntöttek — még ez ideig enyhe telünk volt» — mondja a tudósító úr, a ki még azzal a szívességgel is lekötélgett, hogy kérésünkre az intézet gyűjteménye számára egy pár szép példányt küldött be a «muszkaverebek»-ből, a mint ott a székelység népies néven nevezi.

M. O. K.

Különösségek az idei madárvonulásban. A jelen évi tavaszi madárvonulásról még ez ideig kevés jelentés érkezett be. De ebben a kevésben is egy pár olyan feltűnő különösségre bukkanunk,

gehört daher nicht zu dem Namen. Der allgemein anerkannte Auctor ist YARRELL, der diese Art im Jahre 1830 (Trans. Linn. Soc. XVI. 2. p. 453) unter dem Namen *Cygnus bewickii* beschrieb.

Diese Art ist bedeutend kleiner, als ihre europäischen Verwandten, und unterscheidet sich ausserdem von dem ihr am Nächsten stehenden Singschwane hauptsächlich dadurch, dass der Schnabel nicht zur Hälfte, sondern zu dreiviertel Theilen schwarz ist, die Schnabelwurzel ist gelb, die Seiten und der First des Schnabels sind aber auch an dieser Stelle schwarz.

Seine Heimath ist hauptsächlich der nördliche Theil Sibiriens. Überwinterungsgebiete sind Japan, China, der Mongolei, die südlichen Theile Sibiriens und die Kaspische See. Er bewohnt aber auch die nördlichen Theile Europas, und besucht von hier aus die Küsten Scandinaviens, Grossbritanniens, Irlands und die Hebriden; in einigen Gegenden Deutschlands ist er ein häufiger Durchzügler. In Mitteleuropa ist er eine seltene Erscheinung. In Ungarn ist dieses Männchen, welches von Eugen Kajtár in den Sümpfen von Alibunár erlegt wurde, das erste Exemplar von dieser Art. U. O. C.

Der Seidenschwanz in Bükszád. Nach dem vom 7. Feber (1899) datierten Berichte des Herrn Géza von Albertini Director der herrschaftlichen Glashütte, erschienen in Bükszád — Comitát Háromszék — am 9-ten Januar 1. J. Seidenschwänze — *Ampelis garrula* — welche sich bis zum 26-ten Januar dort verhielten. Sie nährten sich von den rothen Beeren der Eberesche. «Vor drei Jahren erschienen sie bei heftigen Nordwinden, während heuer der Winter bisher noch milde war bei ihrem Erscheinen» — schreibt uns der Herr Berichterstatter, dem wir ausserdem noch auch dadurch verbunden sind, dass er auf unsere Bitte einige sehr schöne Exemplare von diesem «russischen Sperlinge», wie der volkstümliche Name dort bei den Székelnern lautet, für die Sammlung unseres Institutes einsandte. U. O. C.

Abnormale Erscheinungen im heurigen Vogelzuge. Über den heurigen Vogelzug langten bisher wenig Berichte ein. Aber schon in diesen sind sehr auffallende Erscheinungen, welche

a mely eléggé jellemzi rendkívüli enyhe időjárású telünket.

Kiszetőről — Temes megyében — az erdőgondnokság jelenti, hogy ott a fehér golyák — *Ciconia alba* — január 30-ikán jelentek meg s hogy «a hideg viharok és fagyok visszatérésre kényszeríték s harmad napon már nem voltak láthatók.»

A sokkal messzebb északra fekvő Nyiregyházárol dr. Józsa András orvos úrtól a következő értesítést vettük:

«Folyó évi január hó 13-ikán Nyiregyházára dr. Rosenberg Emil udvarára egy csapat fáradt vadliba szállott le és rövid pihenő után tovább vonultak északnak. Ugyancsak január 29-ikén udvarom felett nagy magasságban mintegy hat darab golya repült észak felé. Bizony Lipótmezőre való tél!» — veti utána a tudósítást küldő doktor. M. O. K.

Elismerés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar néptanítói karnak a füstifecske 1898. évi tavaszi felvonulására vonatkozó adatoknak a hazai tudomány érdekében való pontos beszolgáltatása körül kifejtett önzetlen buzgalmaért elismerését nyilvánítja.

A «Hivatalos Közlöny»-ből (1898. évf. 430. lapja).

Ajánlás. A Magyar Ornithologiai Központ «Nomenclator Avium Regni Hungariæ» cím alatt összeállította és kiadta a magyarországi madárfajok rendszeres névjegyzékét, a melyben a madarak latin tudományos nevei mellett azok a magyar nevek és rokonértelmű szók vannak adva, melyeknek forgalomba hozatala a nemzetiek szellemében terjesztendő tudomány érdekében feltétlenül kívánatos.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a szó alatt levő nagybeesű munkát valamennyi középiskolai és minden fokozatú népoktatási intézetek, valamint a felső kereskedelmi és felsőbb leányiskolák tantestülete könyvtárainak részére, úgyszintén a tanítóknak és szaktanároknak megszerzés végett a legmelegebben ajánlja. (68,847. sz. 1898).

A «Hivatalos Közlöny»-ből (1898. évfolyam 1. g. 498).

unseren heurigen ungemein milden Winter zur Genüge charakterisieren.

Aus Kiszetö — Com. Temes — meldet uns die Forstbehörde, dass dort der weisse Storch — *Ciconia alba* — schon am 30-ten Jänner erschien; Stürme und Frost zwangen ihn aber zur Rückkehr, und drei Tage darauf war er nicht mehr zu sehen.

Von dem viel weiter nach Norden gelegenen Nyiregyháza schreibt uns Herr Dr. Andreas Józsa, Arzt, wie folgt:

«Am 13-ten Jänner laufenden Jahres flog in Nyiregyháza in den Hof von Dr. Emil Rosenberg eine Schaar ermüdeten Wildgänse nieder und zogen nach kurzer Rast wieder weiter nach Norden. Am 29-ten Jänner flogen in grosser Höhe sechs Stück Störche über meinem Hof gegen Norden zu. Ja, ja, ein nach Leopoldenfeld (Irrenanstalt in Ofen) gehörender Winter!» — bemerkt der berichtende Arzt. T. O. C.

Anerkennung. Der königl. ung. Minister für Cultus und Unterricht spricht hiemit den ungarischen Volksschullehrern für den uneigennütigen Eifer, welchen sie mit der pünktlichen Einsendung der Daten über den Frühjahrszug der Rauchschnalbe für 1898 im Interesse der vaterländischen Wissenschaft an den Tag legten, seine Anerkennung aus.

Aus dem «Amtsblatt» (Jahrg. 1898 p. 430).

Empfehlung. Die Ungarische Ornithologische Centrale gab unter dem Titel «Nomenclator Avium Regni Hungariæ» ein systematisches Verzeichniss der ungarischen Vogelfauna heraus, in welchem neben den wissenschaftlichen lateinischen Namen auch jene ungarischen Namen und Synonymen enthalten sind, deren Verbreitung im Interesse der nationalen Wissenschaft unbedingt erwünscht wäre.

Der königl. ung. Minister für Cultus und Unterricht kann daher besagtes, durch hohen wissenschaftlichen Wert ausgezeichnetes Werk den Bibliotheken sämtlicher Lehrinstitute, wie höheren Schulen, Elementarschulen jeden Ranges, höheren Handels- und Mädchenschulen, ebenso Lehrern- und Fachprofessoren wärmstens empfehlen.

Aus dem «Amtsblatt» (1898 Jahrg. p. 498).

Ornithologusok összejövele Sarajévóban. A madárvonuláshoz magyarországi, ausztriai és boszniai s hercegovinai megfigyelő hálózatai, részint abból a célból, hogy a megfigyelésekben követendő egységes módszert megállapítsa, részint pedig, hogy a III-ik Nemzetközi Ornithologiai kongresszusnak tisztázott anyaggal szolgáljon, folyó évi szeptember hó 25—29. napjain Sarajévóban gyűlést fog tartani. Midőn ezt itt felemlítjük, tisztelettel felhívjuk olvasóink figyelmét az «Aquila» jelen füzetéhez csatolt *mellettre*, mely ennek a Sarajévóban tartandó ornithologiai gyűlésnek programját adja.

M. O. K.

Zusammenkunft der Ornithologen in Sarajevo. Die Ornithologischen Beobachtungsnetze von Ungarn, Österreich und Bosnien und Herzegovina, theils um eine einheitliche Methode in den Beobachtungen festzustellen, theils um ein geklärtes Substrat für die einschlägige Beratung des III-ten Internationalen Ornithologischen Congresses beizusteuern, wird am 25—29. September 1. Jahres in Sarajevo eine Versammlung halten. Indem wir dies achtungsvoll erwähnen, weisen wir unsere geehrten Leser auf die dem gegenwärtigen Hefte der «Aquila» beigegebene *Beilage*, welche das ausführliche Programm dieser Versammlung enthält. U. O. G.

Kérdések, feleletek.

A múlt karácson előtti esütörtökön egy madarat láttam, mely nagyságra és testalkatra az ökörszemhez hasonlít. Tolla olyan mint a ezinké, de homlokán narancs-sárga csík és az evező tollaiban négyzögű fekete folt van. Sat.

Ekel, Komáromm. 1899. II. 20.

Csorba Kálmán.

Felelet: A kérdés alatt levő madár a fennebbi jegyek után itélve a *tüzesfejű királyka* — *Regulus ignicapillus* (BREHM) mely a nyarat fenn a fenyvesekben tölti s csak télire vagy átmenőleg csupán ősszel és tavasszal szokott lennéb s lombos erdőkbe s kertekbe leszállani, de egy-egy helyen ritkán marad hosszasan.

Ugyanilyen madár az is, melynek egy példányát Kalmár Lajos úr meghatározás végett Csongrád-Csany pusztáról f. év márczius 30-án küldötte be intézetünkhöz.

M. O. K.

Fragen, Antworten.

Ich sah den Donnerstag vor Weihnachten vergangenen Jahres einen Vogel, dessen Grösse und Gestalt der des Zaunkönigs, das Gefieder dem der Meisen ähnlich war, allein auf der Stirn einen orangerothen Streifen, in den Schwingen viereckige schwarze Flecken trug.

Ekel, Comitat Komorn den 20/II. 1899.

Koloman Csorba.

Antwort: Der genannte Vogel ist, nach den beschriebenen Merkzeichen, das feuerköpfige Goldhähnchen — *Regulus ignicapillus* BREHM — das den Sommer oben in den Fichtenwäldern verbringt, und nur des Winters oder durchziehend auch des Herbstes und des Frühlings die Laubwälder und Gärten zu besuchen pflegt, wobei es nur selten länger an einem Orte weilt.

Derselbe Vogel ist uns auch von Herrn LUDWIG KALMÁR VON Csány, Comitat Csongrád, am 30. März laufenden Jahres behufs Feststellen der Art eingesandt worden.

U. O. G.